

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 377/2019
16.07.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина и Катарине Манојловић Андрић, чланова већа, у парници тужилаца АА из ... и ББ из ..., чији је заједнички пуномоћник Радислав Маравић, адвокат из ..., против туженог Предузећа „Милан Благојевић” АД из Смедерева, чији је пуномоћник Слободан Сврзић, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 81/17 од 12.10.2017. године, у седници одржаној 16.07.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 81/17 од 12.07.2017. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Смедереву П1 584/14 од 08.09.2016. године, у првом ставу изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца АА из ... којим је тражио да суд поништи као незаконито решење директора туженог од 23.10.2016. године којим му је отказан уговор о раду и обавезе туженог да тужиоца врати на рад на послове које је обављао пре доношења оспореног решења и да му накнади трошкове спора, као неоснован. У другом ставу изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиље ББ из ... којим је тражила да суд поништи као незаконито решење директора туженог од 23.10.2006. године којим јој је отказан уговор о раду и обавезе туженог да тужиљу врати на рад на послове које је обављала пре доношења оспореног решења и да јој накнади трошкове спора, као неоснован. У трећем ставу изреке, обавезани су тужиоци да туженом накнаде трошкове парничног поступка у износу од 185.250,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 81/17 од 12.10.2017. године, у првом ставу изреке, преиначена је првостепена пресуда у првом и другом ставу изреке, па су поништена, као незаконита, решење директора туженог од 23.10.2006. године којим је тужиоцу АА отказан уговор о раду, а тужени је обавезан да га врати на рад на послове које је обављао пре доношења оспореног решења и решење директора туженог од 23.10.2006. године којим је тужиљи ББ отказан уговор о раду и тужени је обавезан да је врати на рад на послове које је обављала пре доношења оспореног решења. У

другом ставу изреке, преиначено је решење о трошковима парничног поступка из трећег става изреке првостепене пресуде и одбијен захтев туженог да се тужиоци обавезу да му накнаде трошкове парничног поступка у износу од 185.250,00 динара. У трећем ставу изреке, обавезан је тужени да тужиоцима накнади трошкове парничног поступка у износу од 74.250,00 динара. У четвртном ставу изреке, обавезан је тужени да тужиоцима накнади трошкове другостепеног поступка у износу од 49.500,00 динара. У петом ставу изреке, одбијен је захтев туженог да се обавезу тужиоци да му накнаде трошкове другостепеног поступка у износу од 16.500,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку и утврдио да ревизија туженог није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Ревизијом се неосновано указује на битну повреду поступка из члана 374. став 1. ЗПП учињену пред другостепеним судом, с обзиром да је у овој парници одлучено о тужби постављеној у складу са чланом 194. ЗПП, супротно ревизијским наводима.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиоци су код туженог били запослени на неодређено време, а побијаним решењима од 23.10.2006. године, отказани су им уговори о раду у смислу члана 175. и 179. тачка 3. Закона о раду и члана 110. и 111. Појединачног колективног уговора туженог, због учињене повреде радне дужности прописане чланом 18. Закона о штрајку, из разлога што су као учесници штрајка, отпочетог одлуком Синдиката „Независност“ од 12.07.2006. године, током 26, 27. и 28.07.2006. године са осталим штрајкачима блокирали главни колски улаз у круг фабрике туженог и на тај начин онемогућили одвијање саобраћаја и онемогућили туженог да располаже средствима којима обавља делатност и врши отпрему готове робе и довоз сировина. Тужиоцима је упућено упозорење о отказним разлозима на које су се изјаснили, и затражено је мишљење синдикалне организације. Одлуком синдиката „Независност“ одлучено је о ступању у штрајк, да ће штрајк почети 26.07.2006. године у шест часова и да ће трајати до испуњења захтева запослених, а као место штрајка одређен је круг предузећа, без ближег одређења места на коме ће се одржати. На почетку се штрајк одвијао у близини капије предузећа, након чега је генерални директор туженог почео да доноси решења о удаљењу са рада, а затим и решења о отказу уговора о раду. У поступку је утврђено да су се тужиоци придружили штрајку, да нису учествовали у блокади круга туженог предузећа, односно да нису приликом доласка возила спречавали пролаз у круг фабрике, нити су учествовали у групи штрајкача која је вршила блокаду капије.

На овако утврђено чињенично стање, нижестепени судови су правилно применили материјално право.

Штрајк или прекид рада представља Уставом гарантовано основно социјално право. Према одредби члана 61. Устава Републике Србије, запослени имају право на штрајк у складу са законом и колективним уговором. Право на штрајк може бити

ограничено само законом, сходно природи или врсти делатности. Закон о штрајку („Службени гласник РС“ бр. 101/05, 103/12), одредбама члана 14. став 1. прописује да организовање штрајка односно учешће у штрајку под условима утврђеним овим законом не представља повреду радне обавезе, не може бити основ за покретање поступка за утврђивање дисциплинске и материјалне одговорности запосленог и не може за последицу имати престанак радног односа запосленог.

За разлику од учешћа у законитом штрајку, које се не може санкционисати отказом уговора о раду, одредбама члана 18. став 2. Закона о штрајку је прописано да члан штрајкачког одбора или учесник у штрајку који штрајк организује и води на начин којим се угрожава безбедност лица, имовине или здравља људи или који спречава запослене који не учествују у штрајку да раде, односно онемогућава наставак рада по окончању штрајка или спречава послодавца да користи средства и располаже средствима којима послодавац обавља делатност, чини повреду радне дужности за коју се може изрећи мера престанка радног односа. Наведени отказни разлог међутим подразумева да постоји конкретно противправно поступање - индивидуална одговорност запосленог током штрајка, јер учесник штрајка који се понаша по правилима не може сносити одговорност за незаконито поступање других учесника.

Одредбом члана 179. став 1. тачка 3. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05), прописано је да послодавац може запосленом отказати уговор о раду, ако за то постоји оправдани разлог који се односи на радну способност запосленог, његово понашање и потребе послодавца и то ако запослени не поштује радну дисциплину прописану актом послодавца, односно ако је његово понашање такво да не може да настави рад код послодавца.

Како из утврђеног чињеничног стања не произлази да су тужиоци својим радњама активно учествовали у спречавању неког возила да уђе у круг предузећа односно да изађе из њега, да су спречавали раднике обезбеђења да отворе капију или усмеравали акцију или издавали упутства осталим штрајкачима, правилан је закључак другостепеног суда да нису били испуњени услови из члана 179. став 1. тачка 3. Закона о раду. Наиме, само присуство тужилаца на месту окупљања штрајкача не може имати за последицу престанак радног односа, нити се може радити о заједничком колективном умишљају учесника штрајка да блокирају капију, због чега је правилно другостепени суд закључио да тужени није доказао да су тужиоци предузимали незаконите радње у смислу правила из члана 18. став 2. Закона о штрајку.

С обзиром на наведено, правилно је другостепени суд, применио материјално право - одредбе члана 179. став 1. тачка 3. Закона о раду у вези са чланом 18. став 2. Закона о штрајку, када је преиначио првостепену пресуду и поништио као незаконита решења о отказу уговора о раду и туженог обавезао да тужиоце врати на рад, у складу са чланом 191. став 1. Закона о раду.

Наводима ревизије којима се истиче погрешна примена материјалног права, заправо се оспорава оцена изведених доказа и утврђено чињенично стање, због чега се ревизија не може изјавити, према члану 407. став 2. ЗПП.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци, на основу члана 414. став 1. ЗПП.

**Председник већа - судија
Слађана Накић Момировић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић